

XML API-k

dr. Paller Gábor

XML API-k

- Gyakorlati feladatokban az XML technológiákat hagyományos programozási technológiákkal integrálva használjuk.
- Az XML független a programozási nyelvektől (ennek köszönhető népszerűsége), ezért ezek az API-k sok esetben nyelvfüggetlen, ill. a népszerű programozási nyelvekre leképezett változatokban léteznek.
- A mi példáink Jáva-alapúak.
- Következő API-kat nézzük át:
 - XML feldolgozás
 - SAX
 - DOM (W3C)
 - StAX (JSR 173)
 - XPath kiértékelés - Jáva ipari szabvány
 - XSLT feldolgozás - Jáva ipari szabvány, TrAX

SAX

- Simple API for XML processing.
 - Az első API XML feldolgozókhoz
 - Megelőzte a DOM-ot, amelyet korábban kezdtek, de a nehézkes szabványosítási szervezet miatt később fejeztek be.
 - Igazi garázmunka eredménye, David Megginson javasolta az API működési módját és 4 hónap alatt fejezték be az XML-DEV levelezőlista tagjainak segítségével. A SAX1 1998 májusában lett kész.
 - Jelenleg a SAX2 az aktuális változat.
 - Számos parser támogatja, pl. a standard JDK-ban van SAX parser.
 - Otthona: www.saxproject.org

SAX programozási modell

- A SAX eseményalapú.
 - Az alkalmazás közli az XML feldolgozóval, milyen csomópontok érdekliek. Ehhez szűrőket definiál és eseménykezelőket regisztrál.
 - Az XML feldolgozó sorba veszi a csomópontokat (eközben esetleg validálást végez).
 - Ha az éppen feldolgozott csomópont illeszkedik a szűrőre, az alkalmazás eseményhívást kap.
- Előnyök:
 - Egyszerű XML parser (bár a nagy, sémaválidáló XML parser-ek bonyolultak tudnak lenni).
 - Minimális memóriaigény - a teljes XML dokumentumot sose kell tárolni a memóriában.
 - Inkrementális feldolgozás egyszerű (az XML dokumentumot a beérkezése közben dolgozzuk fel).
- Hátrányok:
 - Nehezebben áttekinthető alkalmazáskód (egy állapotgépet kell implementálni az alkalmazás oldalán).
 - Eredeti, "push" változatában az alkalmazás nem befolyásolhatja az XML feldolgozás folyamatát, passzív résztvevő (ha eseményt kap, kezeli).

Egyszerű SAX alkalmazás

- ```
import java.io.FileReader;
import org.xml.sax.XMLReader;
import org.xml.sax.InputSource;
import org.xml.sax.helpers.XMLReaderFactory;
import org.xml.sax.helpers.DefaultHandler;

public class MySAXApp extends DefaultHandler {
 public static void main (String args[])
 throws Exception {
 XMLReader xr = XMLReaderFactory.createXMLReader();
 MySAXApp handler = new MySAXApp();
 xr.setContentHandler(handler);
 xr.setErrorHandler(handler);
 // az első hívási paraméter az XML fájl neve
 FileReader r = new FileReader(args[0]);
 xr.parse(new InputSource(r));
 }
}
```

# Egyszerű SAX alkalmazás, 2.

- Hívása:

```
java MySAXApp sample.xml
```

vagy

```
java -Dorg.xml.sax.driver=org.apache.xerces.parsers.SAXParser
```

```
MySAXApp sample.xml
```

- Az `org.xml.sax.driver` property-t be lehet állítani, hogy az `XMLReaderFactory` megtalálja a használni kívánt implementációt.
- Értéke az implementációtól függ, pl. Xerces:
`org.apache.xerces.parsers.SAXParser`, JDK 1.6 default:
`com.sun.org.apache.xerces.internal.parsers.SAXParser`
- A JDK 1.6-ban van alapértelmezett beállítás, ami a JDK-val adott parser implementációra mutat, így a property-vel általában nem kell törődni.
- Lehetséges a parser implementáció közvetlen instanciálása is, pl:

```
XMLReader xr = new
org.apache.xerces.parsers.SAXParser();
```


de ez ellenjavalt.

Eseménykezelők

- Ez az alkalmazás látszólag nem csinál semmit. Oka, hogy saját magát állítja be eseménykezelőnek (setContentHandler, setErrorHandler). Ez működik, mert a szülőosztálya az org.xml.sax.helpers.DefaultHandler, amely azonban csak üres eseménykezelőket tartalmaz, ezért nem történik látszólag semmi. Valójában az XML feldolgozó elemzi a dokumentumot, bár ennek hatása nincsen.
- Eseménykezelőket kell létrehoznunk, felüldefiniálva a DefaultHandler üres eseménykezelőit.

```
public void startElement (String uri, String name, String
qName, Attributes atts) {
 if ("".equals (uri))
 System.out.println("Start element: " + qName);
 else
 System.out.println("Start element: {" + uri + "}" +
name +
 " (" +qName+")");
}

public void endElement (String uri, String name, String qName)
{
 if ("".equals (uri))
 System.out.println("End element: " + qName);
 else
 System.out.println("End element: {" + uri + "}" +
name
 + " (" +qName+")");
}
```

Eseménykezelők, 2.

- Jól ismert "books" példánkat felhasználva

- Start element: books
Start element: book
Start element: title
End element: title
...

- Névterületekkel megvariálva:

```
<b:books xmlns:b="http://www.books.com/ns">
 <b:book id="id1">
 <b:title>My first XML book</b:title>
 </b:book>
</b:books>
```

- Eredmény:

```
Start element: {http://www.books.com/ns}books (b:books)
Start element: {http://www.books.com/ns}book (b:book)
Start element: {http://www.books.com/ns}title (b:title)
End element: {http://www.books.com/ns}title (b:title)
...
```


Eseménykezelők, 3.

- ```
public void characters(char ch[], int start, int length) {
    System.out.print("Characters: \");
    for (int i = start; i < start + length; i++) {
        switch (ch[i]) {
            case '\\':
                System.out.print("\\\\");
                break;
            case '"':
                System.out.print("\\\"");
                break;
            case '\n':
                System.out.print("\\n");
                break;
            case '\r':
                System.out.print("\\r");
                break;
            case '\t':
                System.out.print("\\t");
                break;
            default:
                System.out.print(ch[i]);
                break;
        }
    }
    System.out.println(" \"\" ");
}
```

Eseménykezelők, 4.

- Eredmény:
Start element: {http://www.books.com/ns}books (b:books)
Characters: "\n "
Start element: {http://www.books.com/ns}book (b:book)
Characters: "\n "
Start element: {http://www.books.com/ns}title (b:title)
Characters: "My first XML book"
End element: {http://www.books.com/ns}title (b:title)
Characters: "\n "
...

Eseménykezelők, 5.

- ```
public void startPrefixMapping (String prefix, String
uri) {
 System.out.println("Start prefix mapping:
"+prefix+"="+uri);
}

public void endPrefixMapping (String prefix) {
 System.out.println("End prefix mapping: "+prefix
);
}
```
- **Eredmény:**  
Start prefix mapping: b=http://www.books.com/ns  
Start element: {http://www.books.com/ns}books (b:books)  
Characters: "\n"  
...

# Attribútumok

- ```
public void startElement (String uri, String name,
                          String qName, Attributes atts) {
// Kinyomtattja az elem nevét, már láttuk, innen törölve
// Most kinyomtattja az elem attribútumait (ha vannak)
    for (int i = 0; i < atts.getLength(); i++) {
        String attruri = atts.getURI(i);
        String localName = atts.getLocalName(i);
        String value = atts.getValue(i);
        if( "".equals( attruri ) )
            System.out.print( "Attribute name: " + localName );
        else
            System.out.print( "Attribute {"+attruri+"}" + localName
);
        System.out.println( " value: "+value );
    }
}
```

- **Eredmény:**
Start element: books
Start element: book
Attribute name: id value: id1
...

Property, feature

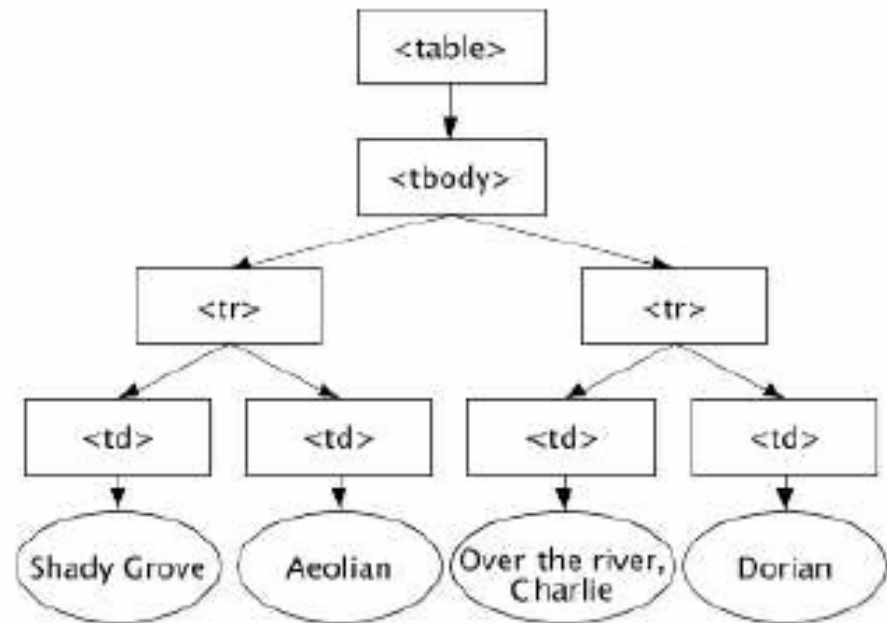
- Az XML elemző állapotát és szolgáltatásait a property ill. a feature absztrakción keresztül befolyásolhatjuk.
- Az XMLReader getProperty, setProperty, getFeature, setFeature metódusain keresztül működnek.
- Feature: az XML elemző egy opcionális szolgáltatása, amit ki vagy be lehet kapcsolni.
 - Bináris értékük van (on/off)
 - URI azonosítja őket
 - Pl. <http://xml.org/sax/features/validation>: validálás be vagy kikapcsolása.
 - `xr.setFeature(" http://xml.org/sax/features/validation", true);`
 - Az elemzőnek nem kell ismernie (`SAXNotRecognizedException`) vagy nem kell támogatnia (`SAXNotSupportedException`)
- Property: csak olvasható vagy írható/olvasható adat az elemzés állapotáról.
 - Példa: <http://xml.org/sax/properties/document-xml-version> - csak olvasható, 1.0 vagy 1.1, `startDocument()` esemény után elérhető.
 - `java.lang.Object` érték - a property számára definiált típus (pl. a `document-xml-version` esetén `String`)

DOM

- Document Object Model, W3C szabvány.
- Első kiadás: 1999
- Motiváció: JavaScript kód és Java appletek összekötése.
- Nyelvfüggetlen specifikáció OMG IDL-ben.
- További specifikációk képezik le Jávára, C++-ra, JavaScript-re ...
- Mi csak a Jáva leképezéssel foglalkozunk.

Fa-alapú programozási modell

- ```
<table>
 <tbody>
 <tr>
 <td>Shady Grove</td>
 <td>Aeolian</td>
 </tr>
 <tr>
 <td>Over the River, Charlie</td>
 <td>Dorian</td>
 </tr>
 </tbody>
</table>
```



# DOM elemző létrehozása

```
• import javax.xml.parsers.*;
import org.w3c.dom.*;
import org.xml.sax.*;
import java.io.IOException;
import java.util.StringTokenizer;

public class DOMParser {
 public static void main(String args[]) {
 try {
 DocumentBuilderFactory factory =
DocumentBuilderFactory.newInstance();
 DocumentBuilder parser = factory.newDocumentBuilder();
 Document d = parser.parse(args[0]);
 } catch (SAXException e) {
 e.printStackTrace();
 } catch (IOException e) {
 e.printStackTrace();
 } catch (ParserConfigurationException e) {
 e.printStackTrace();
 }
 }
}
```


DOM elemző létrehozása

- Amit látunk, az nem része a DOM-nak, hanem a JDK része.
- `DocumentBuilderFactory.newInstance` - létrehoz egy DOM parser factory-t egy meglehetősen összetett konfigurációs folyamatot használva. A `DocumentBuilderFactory` osztályt rendszerproperty, JRE konfigurációs fájl, a classpath-en levő JAR fájlokban elhelyezett konfigurációs fájl adhatja meg és van alapértelmezett is.
- A `DocumentBuilderFactory` egyeden állíthatunk be feature-öket és kérdezhetünk le property-ket.
- A `DocumentBuilderFactory.newInstance` készíti a tényleges parser egyedet (`DocumentBuilder` class).
- Ennek `parse()` metódusa építi fel a DOM fát. A `parse()` öt különböző paraméterrel létezik a forrásdokumentum elérési módja szerint. Ez lehet `File`, `String` (ami a forrásdokumentum URI-ját tartalmazza), `InputStreamSource` (SAX számára kifejlesztett forrásdokumentum absztrakció), `InputStream`.
- Hiba esetén `SAXException` dobódik (!)
- A `parse()` hívás eredménye egy `org.w3c.dom.Document` egyed, ami a DOM fa legfelső csomópontja.

Node

- A DOM fa elemeinek alapja, ő maga egy interfész (ahogy az összes többi DOM elem is az).
- Leszármazottai: Attr, CDATASection, CharacterData, Comment, Document, DocumentFragment, DocumentType, Element, Entity, EntityReference, Notation, ProcessingInstruction, Text - gyakorlatilag az összes Infoset-ből ismert elem.
- A Node képességei:
  - Neve van a szokásos képességekkel: getNodeName, getLocalName, getNamespaceURI, getPrefix.
  - Típusa van: getNodeName (Node.ATTRIBUTE_NODE, Node.CDATA_SECTION_NODE, Node.COMMENT_NODE, Node.DOCUMENT_FRAGMENT_NODE, Node.DOCUMENT_NODE, Node.ELEMENT_NODE, Node.ENTITY_NODE, Node.ENTITY_REFERENCE_NODE, Node.NOTATION_NODE, Node.PROCESSING_INSTRUCTION_NODE, Node.TEXT_NODE).
  - Értéke van, amely csomópont-típustól függően értelmeződik: getNodeValue
  - Gyerekcsomópontjai vannak, amelyeket le lehet kérdezni: getChildNodes, getFirstChild, getLastChild, hasChildNodes
  - Szülő- és testvércsomópontjai vannak: getOwnerDocument, getNextSibling.
  - Attribútumai vannak: getAttributes, hasAttributes
  - Szöveges tartalma lekérdezhető: getTextContent (XPath-hoz hasonló működés)
  - Gyerekcsomópontjai módosíthatók: appendChild, removeChild, replaceChild, insertBefore

Document

- Node leszámazott
- Megszerezhető tőle és beállítható rajta az XML dokumentum verziója, standalone státusza, karakterkódolása, fellelhetőségének címe (URI).
- Meg lehet tőle szerezni a dokumentum legfelső szintű elemét, egy elemet adott ID-vel, az összes adott nevű elemet.
- nodeName: "#document"

Element

- Egy XML elemet reprezentál.
- Többi elemtől megkülönbözteti, hogy attribútumai vannak. Minden Node-nak van attribútum-elérése, de ez csak az Element-nél működik. Attribútumokat egy hashtable-szerű konstrukcióban lehet elérni (NamedNodeMap).
- nodeName: prefix:elem név

Document és Element példa

- ...
Document d = parser.parse(args[0]);
printChildElement(d.getDocumentElement(), 0);
...
- ```
private static void printChildElement(Element e, int depth) {
    System.out.println("Element: "+e.getTagName()+"", depth="+depth);
    System.out.print(" ");
    NodeList nl = e.getChildNodes();
    for(int i = 0 ; i < nl.getLength() ; ++i) {
        Node n = nl.item(i);
        if(n.getNodeType() == Node.ELEMENT_NODE)
            System.out.print(n.getNodeName()+" ");
    }
    System.out.println();
    for(int i = 0 ; i < nl.getLength() ; ++i) {
        Node n = nl.item(i);
        if(n.getNodeType() == Node.ELEMENT_NODE)
            printChildElement((Element)n, depth+1);
    }
}
```
- Element: b:books, depth=0
 b:book b:book
Element: b:book, depth=1
 b:title b:published b:publisher b:author b:author b:abstract
 ...

Attr

- Egy attribútumot reprezentál.
- Az attribútumok elem csomópontokhoz vannak kötve és a `Node.getAttributes` ill. `Element.getAttributeNode` és rokonai segítségével kérdezhetők le. Mindezeknek `removeXXX` és `setXXX` párjuk is van.

- Előző programunk kibővítése:

...

```
NamedNodeMap nnm = e.getAttributes();
for( int i = 0 ; i < nnm.getLength() ; ++i ) {
    Node n = nnm.item( i );
    System.out.print(
        n.getNodeName() + "=" + n.getNodeValue() + " " );
}
```

...

- Element: `b:books`, `depth=0`
`b:book b:book`
`xmlns:b=http://www.books.com/ns`

...

Text

- ```
for(int i = 0 ; i < nl.getLength() ; ++i) {
 Node n = nl.item(i);
 if(n.getNodeType() == Node.TEXT_NODE)
 System.out.println("TEXT: "+n.getNodeValue());
 else
 if(n.getNodeType() == Node.ELEMENT_NODE)
 printChildElement((Element)n, depth+1);
}
```

- Element: title, depth=2

TEXT: My first XML book

TEXT:

# További csomópont-típusok

- CDataSection, Comment, Entity, EntityReference, Notation, ProcessingInstruction.
- DocumentFragment - a Document "könnyűsúlyú" implementációja XML részletek tárolására. Ha beszúrnak egy XML fába, a DocumentFragment nem szűrődik be, csak a gyerekei.



# StAX

- Streaming API for XML
- Több kísérleti API után a JSR-173-ban szabványosították (2004). 1.0-ás verziónál tart.
- A standard JDK 1.6-os tartalmaz ilyen parser-t is beépítve
- Streaming
  - Nem egyben dolgozza fel a dokumentumot, mint a DOM, hanem inkrementálisan, ahogy érkezik (ilyen a SAX is).
  - A StAX pull API szemben a SAX-szal, ami push API.
    - A push API-nál az elemzés megindítása után folyamatosan érkeznek az események, amíg az elemzés meg nem szakad.
    - A pull API-nál az alkalmazásnak magának kell kérnie a következő eseményt.
  - Előnyei:
    - Az alkalmazás vezérli a végrehajtást, nem a parser.
    - Egyszerre több dokumentum is elemezhető egy végrehajtási szállal.
    - Bármelyik elemzett XML dokumentum feldolgozása felfüggeszthető és később folytatható.
    - Mobil Jávára (J2ME) is adaptálható.

# StAX kurzor API

```
• import javax.xml.stream.*;
import java.io.*;
import javax.xml.stream.events.*;

public class StAXParser {
 public static void main(String args[]) {
 try {
 XMLInputFactory xmlif = XMLInputFactory.newInstance();
 XMLStreamReader xmlr = xmlif.createXMLStreamReader(args[0],
 new FileInputStream(args[0]));
 int eventType = xmlr.getEventType();
 System.out.println(getEventTypeString(eventType));
 while(xmlr.hasNext()) {
 eventType = xmlr.next();
 System.out.println(getEventTypeString(eventType));
 }
 } catch(IOException ex) { ex.printStackTrace(); }
 catch(XMLStreamException ex) { ex.printStackTrace(); }
 }

 private static String getEventTypeString(int eventType) {
 switch (eventType) {
 case XMLEvent.START_ELEMENT: return "START_ELEMENT";
 case XMLEvent.END_ELEMENT: return "END_ELEMENT";
 case XMLEvent.PROCESSING_INSTRUCTION: return "PROCESSING_INSTRUCTION";
 case XMLEvent.CHARACTERS: return "CHARACTERS";
 case XMLEvent.COMMENT: return "COMMENT";
 case XMLEvent.START_DOCUMENT: return "START_DOCUMENT";
 case XMLEvent.END_DOCUMENT: return "END_DOCUMENT";
 case XMLEvent.ENTITY_REFERENCE: return "ENTITY_REFERENCE";
 case XMLEvent.ATTRIBUTE: return "ATTRIBUTE";
 case XMLEvent.DTD: return "DTD";
 case XMLEvent.CDATA: return "CDATA";
 case XMLEvent.SPACE: return "SPACE";
 }
 return "UNKNOWN_EVENT_TYPE " + "," + eventType;
 }
}
```

StAX kurzor API, 2.

- A kurzor API az alacsonyabb szintű StAX API
- Eseményeket generál.
  - Egy esemény mint egy egész szám kerül az alkalmazáshoz.
  - Az esemény részleteit az olvasó parser (XMLStreamReader) metódusainak hívásával szerezhethetjük meg. Példa:

```
if(eventType == XMLEvent.START_ELEMENT)
 System.out.print(" (" +xmlr.getName()+") ");
```
  - Az elemzés megkezdésekor a START_DOCUMENT esemény már betöltődött, tehát az első eseményt nem a next()-tel, hanem a getEventType()-pal hozzuk el.

```
int eventType = xmlr.getEventType();
```
- Előző dia programjának kimenete a START_ELEMENT részleteinek kiírásával együtt:

```
START_DOCUMENT
DTD
START_ELEMENT (books)
SPACE
...
END_ELEMENT
END_DOCUMENT
```

StAX kurzor API, attribútumok

- Ha az esemény `START_DOCUMENT`, az `XMLStreamReader` attribútumokkal kapcsolatos metódusai meghívhatók (és csak akkor).

- ```
if(eventType == XMLEvent.START_ELEMENT) {
    System.out.print(" (" +xmlr.getName()+")");
    for(int i = 0 ; i < xmlr.getAttributeCount() ; ++i) {
        System.out.print(" "+
            xmlr.getAttributeName(i)+
            "="+
            xmlr.getAttributeValue(i));
    }
}
```

- Eredmény:

```
...
START_ELEMENT (books)
SPACE
START_ELEMENT (book) id=id1
...
```

StAX kurzor API, írás

- XMLOutputFactory xof = XMLOutputFactory.newInstance();
FileOutputStream fo = new FileOutputStream(fileName);
XMLStreamWriter xtw = xof.createXMLStreamWriter(
 new OutputStreamWriter(fo, "utf-8"));
xtw.writeComment(
 "all elements here are explicitly in the
HTML namespace");
xtw.writeStartDocument("utf-8", "1.0");
xtw.setPrefix("html", "http://www.w3.org/TR/REC-html40");
xtw.writeStartElement("http://www.w3.org/TR/REC-html40",
 "html");
xtw.writeNamespace("html", "http://www.w3.org/TR/REC-html40");
xtw.writeStartElement("http://www.w3.org/TR/REC-html40",
 "head");
...
xtw.writeEndElement();
xtw.writeEndDocument();
xtw.flush();
xtw.close();

StAX kurzor API, írás, 2.

- Eredmény (sorvégi soremeléseket az olvashatóság kedvéért én írtam bele!)

```
!--all elements here are explicitly in the HTML
namespace-->
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
<html:html xmlns:html="http://www.w3.org/TR/REC-
html40">
<html:head>
...
</html:body>
</html:html>
```

StAX iterátor API

- Variációja a kurzor API-nak.
- Itt is eseményekről van szó, de ezek az események objektumok.
 - Előny: ezek az események szűrőláncokon keresztül terjeszthetők elegánsan modularizálva a programot (pl. egy modul csak az XML dokumentum egy részével foglalkozik és az előtte levő modul csak a kérdéses rész eseményeit terjeszti hozzá).
 - Hátrány: az iterátor API használata megterhelőbb memóriafogyasztás szempontjából.

StAX iterátor API

- XMLInputFactory factory =
XMLInputFactory.newInstance();
XMLEventReader r = factory.createXMLEventReader(
filename, new FileInputStream(filename));
while (r.hasNext()) {
 XMLEvent e = r.nextEvent();
 System.out.println(e.toString());
}

TrAX

- Transformations API for XML (a JAXP API része).
- Az XSLT támogatására készült.
- Kulcsfogalmai:
 - TransformerFactory (javax.xml.transform) - ő tudja a transzformáló motort legyártani.
 - Transformer (javax.xml.transform) - maga a transzformáló motor, amely egy konkrét XSLT stíluslapot jelképez.
- Egy Transformer egyed egy bemeneti dokumentumot kimeneti dokumentummá alakít át.
- Az API olyan, hogy lehetővé teszi a hatékony implementációt, pl. a Transformer egyed előfordíthatja az XSLT stíluslapot és az előfordított stíluslapot tárolhatja. Ezért érdemes a Transformer egyedeket tárolni, ha többször is alkalmazni akarjuk ugyanazt a stíluslapot.

TrAX, 2.

- ```
import javax.xml.transform.*;
import javax.xml.transform.stream.*;

Source xmlSource = new StreamSource(xmlFile);
Source xsltSource = new StreamSource(xsltFile);
Result result = new StreamResult(outFile);
TransformerFactory transFact =
 TransformerFactory.newInstance();
Transformer trans =
 transFact.newTransformer(xsltSource);
trans.transform(xmlSource, result);
```

# XPath API

- A Jáva Platform 5.0 változata óta van jelen.
- XPath kifejezések absztrakciója: XPathExpression (javax.xml.xpath). Ez lehetővé teszi az előfordítás-alapú implementációt is.
- Az API (de nem feltétlenül az alatta levő implementáció!) lehetővé teszi tetszőleges adatmodellt használó XML reprezentáció szűrését
  - XPathExpression.evaluate(InputSource source) - XPath kifejezés kiértékelése a dokumentumra, ha az streaming formában érkezik.
  - XPathExpression.evaluate(Object item) - XPath kifejezés kiértékelése egy DOM dokument egy csomópontjának kontextusában.
- Ezen felül az eredmény típusa megadható és akkor az evaluate() az XPath típusnak megfelelő Jáva objektum formájában adja vissza az eredményt (csomóponthalmaz: org.w3c.dom.Node, szám: java.lang.Double, boolean: java.lang.Boolean, string: java.lang.String).
- Ha az eredmény nem felel meg az evaluate-nek megadott eredménytípusnak, az hiba.
- Eredménytípus megadása: XPathConstants konstansok (XPathConstants.BOOLEAN, XPathConstants.NUMBER, XPathConstants.STRING, XPathConstants.NODESET).

# XPath API, példa

- ```
// DOM bemenetre
DocumentBuilderFactory domFactory =
DocumentBuilderFactory.newInstance();
domFactory.setNamespaceAware(true);
DocumentBuilder builder =
domFactory.newDocumentBuilder();
Document doc = builder.parse( xmlFile );

XPathFactory factory = XPathFactory.newInstance();
XPath xpath = factory.newXPath();
XPathExpression expr =
    xpath.compile( "sum(/doc/num)" );

Object result = expr.evaluate(doc,
    XPathConstants.NUMBER );

System.out.println( ((Double)result).toString() );
```